

Voorwoord

Bij Koninklijke boodschap van 12 december 2014¹ is het voorstel wet tot houdende wijziging van de Wet minimumloon en minimumvakantiebijslag, Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek en enige andere wetten ter verbetering van de naleving en handhaving van arbeidsrechtelijke wetgeving in verband met de aanpak van schijnconstructies door werkgevers (Wet aanpak schijnconstructies)² aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal aangeboden. De memorie van toelichting die het wetsvoorstel vergezelt, bevat de gronden waarop het rust.³ De Afdeling advisering van de Raad van State heeft voor de indiening van het voorstel van wet op 16 oktober 2014 haar advies uitgebracht.⁴ Op 11 december 2014 heeft de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid het nader rapport uitgebracht waarin hij ingaat op het door de Afdeling advisering uitgebrachte advies.⁵

Op 26 januari 2015 heeft de Tweede Kamer het verslag uitgebracht waarin vragen en opmerkingen zijn opgenomen.⁶ De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid heeft op 6 februari 2015 in de nota naar aanleiding van het verslag⁷ de vragen beantwoord en is op de opmerkingen ingegaan. Ook heeft hij op 6 februari 2015 een nota van wijziging op het voorstel van wet ingediend.⁸ Een tweede nota van wijziging is uitgebracht op 24 februari 2015.⁹ Deze nota van wijziging heeft echter geen enkele samenhang met het voorliggende voorstel van wet, maar heeft louter en alleen betrekking op het herstellen van onbedoelde en ongewenste effecten van de regeling van de transitievergoeding in het kader van de Wet werk en zekerheid.¹⁰ In feite is hier ‘misbruik’ gemaakt van een lopend wetsvoorstel¹¹ om een andere wet te wijzigen. Tijdens de behandeling van het voorstel van wet in de Tweede Kamer zijn acht (gewijzigde) amendementen ingediend,¹² waarvan er een is inge-

1. Zie *Kamerstukken II* 2014/15, 34108, nr. 1.

2. Zie *Kamerstukken II* 2014/15, 34108, nr. 2.

3. Zie *Kamerstukken II* 2014/15, 34108, nr. 3.

4. Zie *Kamerstukken II* 2014/15, 34108, nr. 4.

5. Zie *Kamerstukken II* 2016/17, 34108, nr. 4.

6. Zie *Kamerstukken II* 2014/15, 34108, nr. 5.

7. Zie *Kamerstukken II* 2014/15, 34108, nr. 6.

8. Zie *Kamerstukken II* 2014/15, 34108, nr. 7.

9. Zie *Kamerstukken II* 2014/15, 34108, nr. 10. Zie ook: *Kamerstukken II* 2014/15, 34108, nr. 9 (brief Minister van SZW over tweede nota van wijziging).

10. Zie *Kamerstukken II* 2014/15, 34108, nr. 10, p. 2. Zie wet van 14 juni 2014 tot wijziging van verschillende wetten in verband met de hervorming van het ontslagrecht, wijziging van de rechtspositie van flexwerkers en wijziging van verschillende wetten in verband met het aanpassen van de Werkloosheidswet, het verruimen van de openstelling van de Wet inkomensvoorziening oudere werklozen en de beperking van de toegang tot de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers, *Stb.* 2014, 216.

11. Zie Aanwijzingen voor de regelgeving van 22 december 2017, *Stcrt.* 2017, 69426. Aanwijzing 6.27 lid 1 geeft aan dat de door de regering gewenste veranderingen in door haar ingediend voorstel van wet de vorm krijgen van een nota van wijziging. Dus het gaat dan om een wijziging van een ingediend voorstel van wet en niet om een gebruikmaken van een ingediend wetsvoorstel om tekortkomingen in een andere wet te herstellen.

12. Zie *Kamerstukken II* 2014/15, 34573, nrs. 8, 11-16 en 22.

---

trokken,¹³ een is aangenomen¹⁴ en zes zijn verworpen.¹⁵ Ook zijn er vijf moties ingediend,¹⁶ waarvan er een is aangenomen¹⁷ en de andere zijn verworpen.¹⁸ Op 26 februari 2015 heeft de openbare behandeling van het wetsvoorstel in de Tweede Kamer plaatsgevonden,¹⁹ waarna het wetsvoorstel op 3 maart 2015 door de Tweede Kamer met algemene stemmen is aangenomen.²⁰

Vervolgens heeft de voorzitter van de Tweede Kamer het gewijzigde voorstel van wet op 3 maart 2015 aan de Eerste Kamer gezonden.²¹ Nadat de Eerste Kamer op 7 april 2015 een voorlopig verslag heeft uitgebracht waarin vragen en opmerkingen zijn opgenomen,²² is een nota van verbetering ingediend.²³ Tijdens de vergadering van de vaste commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid van 31 maart 2015 is inbreng geleverd voor het voorlopig verslag en heeft de commissie besloten de Minister van SZW een brief te sturen. Op deze brief van 8 april 2015 heeft de minister gereageerd bij brief van 23 april 2015. Een en ander is neergelegd in het verslag van een schriftelijk overleg van 24 april 2015.²⁴ Op diezelfde dag heeft de Minister van SZW in de memorie van antwoord²⁵ de vragen die in het voorlopig verslag zijn gesteld beantwoord en is hij op de daarin gemaakte opmerkingen ingegaan. Op 28 april 2015 is er tussen de vaste commissie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid overleg gevoerd met de Minister van SZW over de aanpak van schijnconstructies en schijnzelfstandigheid. Van dit overleg is een verslag gemaakt.²⁶

Vervolgens heeft de Eerste Kamer op 19 mei 2015 het eindverslag uitgebracht waarin kenbaar is gemaakt dat de commissie vindt dat het voorstel van wet voldoende is voorbereid voor openbare behandeling.²⁷ De mondelinge behandeling heeft plaatsgevonden op 26 mei 2015.²⁸ De stemming over het voorstel van wet heeft in de Eerste Kamer op 2 juni 2015 plaatsgevonden.²⁹ De wet is op 22 juni 2015 in het *Staatsblad* geplaatst³⁰ en is gefaseerd in werking getreden.³¹

---

13. Zie *Kamerstukken II* 2014/15, 34573, nr. 11

14. Zie *Kamerstukken II* 2016/17, 34573, nr. 16.

15. Zie *Handelingen II* 2014/15, 34108, nr. 58-16, p. 1.

16. Zie *Kamerstukken II* 2014/15, 34108, nr. 17-21.

17. Zie *Kamerstukken II* 2014/15, 34108, nr. 19.

18. Zie *Handelingen II* 2014/15, 34108, nr. 58-17, p. 1; *Handelingen II* 2014/15, 34108, nr. 58-18, p. 1.

19. Zie *Handelingen II* 2014/15, 34108, nr. 57-11, p. 1-51.

20. Zie *Handelingen II* 2014/15, 34108, nr. 58-16, p. 1.

21. Zie *Kamerstukken I* 2014/15, 34108, nr. A.

22. Zie *Kamerstukken I* 2014/15, 34108, nr. B.

23. Zie *Kamerstukken I* 2014/15, 34108, nr. C.

24. Zie *Kamerstukken I* 2014/15, 34108, nr. D.

25. Zie *Kamerstukken I* 2014/15, 34108, nr. E.

26. Zie *Kamerstukken I* 2014/15, 34108, nr. G.

27. Zie *Kamerstukken I* 2014/15, 34108, nr. F.

28. Zie *Handelingen I* 2014/15, 34108, nr. 32-9, p. 1-8; *Handelingen I* 2014/15, 34108, nr. 32-11, p. 1-12.

29. Zie *Handelingen I* 2014/15, 34108, nr. 33-15, p. 1.

30. Zie wet van 4 juni 2015 tot wijziging van de Wet minimumloon en minimumvakantiebijslag, Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek en enige andere wetten ter verbetering van de naleving en handhaving van arbeidsrechtelijke wetgeving in verband met de aanpak van schijnconstructies door werkgevers, *Stb.* 2015, 233.

31. Zie besluit van 16 juni 2015 tot vaststelling van het tijdstip van inwerkingtreding van de Wet aanpak schijnconstructies, *Stb.* 2015, 234; Besluit van 7 december 2015 tot vaststelling van een uitgestelde inwerkingtreding van onderdelen van de Wet aanpak schijnconstructies, *Stb.* 2015, 496; Besluit van 19 mei 2016 tot vaststelling van een nader uitgestelde inwerkingtreding van onderdelen van de Wet aanpak schijnconstructies, *Stb.* 2016, 198.

Dit boek behandelt de parlementaire geschiedenis van de Wet aanpak schijnconstructies die een wijziging van de Wml minimumvakantiebijslag, het BW, de Wav, de Arbowet, de Atw, de Waadi en de Wed behelst. Een wijziging in een wettelijk voorschrift wordt voorafgegaan door de oude (te wijzigen) wettekst. Het wijzigingsonderdeel sluit af met het wettelijk voorschrift waarin de wijzigingen zijn aangebracht. Van de mondelinge behandeling van het voorstel van wet is alleen datgene opgenomen dat iets toevoegt in vergelijking met de schriftelijke behandeling van het voorstel het wet. In de marge is aangegeven welk onderdeel van de parlementaire behandeling aan de orde is. Met de margetekst 'Vvw /wettekst' is aangegeven dat het voorstel van wet geen wijziging heeft ondergaan.

Zoetermeer, maart 2018
Harry van Drongelen

1. Algemeen

Hoofdstuk 1. Inleiding

MvT

1.1 Doelstelling van het wetsvoorstel

De regering heeft met het wetsvoorstel aanpak schijnconstructies tot doel bij te dragen aan het voorkomen van oneerlijke concurrentie tussen bedrijven, het versterken van de rechtspositie van werknemers en aan een beloning voor werknemers, conform wet- en regelgeving, cao of afspraken bij individuele arbeidsovereenkomst. Misbruik van de bereidheid van arbeidskrachten, bijvoorbeeld uit andere lidstaten van de Europese Unie (EU), Europese Economische Ruimte (EER) en Zwitserland, om voor een lager loon te werken dan het toepasselijk minimumloon, leidt tot ongewenste concurrentie. Dit is ongewenst voor werknemers omdat het leidt tot verdringing, onderbetaling en soms zelfs uitbuiting. Het is daarnaast ongewenst voor bonafide werkgevers en ondernemers omdat er geen gelijk speelveld is voor hen, nu zij concurreren met partijen die op oneigenlijke manier de arbeidskosten verlagen en in sommige gevallen gebruik maken van schijnconstructies. Ten slotte is het ongewenst voor de overheid omdat werknemers die vervangen worden door arbeidskrachten die wel genoeg nemen met een lager loon, eerder een beroep doen op publieke middelen. Dit zet het Nederlandse sociale zekerheidsstelsel onder druk. Bovendien kunnen schijnconstructies ervoor zorgen dat Nederland premies of belastingen misloopt als met grensoverschrijdende constructies premies of belastingen ten onrechte in het buitenland worden afgedragen.

De leden van de **D66**-fractie steunen de doelstelling van het voorliggend wetsvoorstel. Deze leden vinden het van groot belang dat oneerlijke concurrentie wordt tegengegaan, en dat werknemers waarborgen hebben dat hun arbeidsvoorwaarden worden nageleefd. Dit neemt niet weg dat de aan het woord zijnde leden van mening zijn dat de voorgestelde maatregelen proportioneel moeten zijn.

Verslag

De leden van de **SGP**-fractie ondersteunen de nobele doelstellingen van het wetsvoorstel, maar maken zich zorgen over de toenemende lasten en onzekerheden die bij werkgevers ontstaan, in het bijzonder als gevolg van de voorgestelde keten-aansprakelijkheid.

De genoemde leden [van de fractie van **D66**, *JvD*] vragen de regering waarom zij extra capaciteit bij de Inspectie SZW niet nodig acht. Zij wijzen de regering op het feit dat de kans dat een bedrijf geïnspecteerd wordt, één keer per 30 jaar is, het aantal inspecties tussen 2005 en 2013 bijna is gehalveerd en de ILO³² in december 2014 forse kritiek op het risicogericht toezicht heeft geuit. Deze leden vragen of

Verslag

32. ILO: International Labour Organization.

---

de regering hun mening deelt, dat het wetsvoorstel aan effectiviteit zou kunnen winnen, als ook de capaciteit van de Inspectie SZW wordt uitgebreid.

NV De leden van de **D66**-fractie vragen de regering waarom zij extra capaciteit bij de Inspectie SZW niet nodig acht. Zij wijzen de regering op het feit dat de kans dat een bedrijf geïnspecteerd wordt, één keer per 30 jaar is, het aantal inspecties tussen 2005 en 2013 bijna is gehalveerd en de ILO in december 2014 forse kritiek op het risicogericht toezicht heeft geuit. Deze leden vragen of de regering hun mening deelt, dat het wetsvoorstel aan effectiviteit zou kunnen winnen, als ook de capaciteit van de Inspectie SZW wordt uitgebreid.

Hierover wordt opgemerkt dat dit wetsvoorstel maatregelen bevat, zoals de verplichting om het wettelijk minimumloon giraal uit te betalen en de bestemming en hoogte van onkostenvergoedingen te specificeren, die moeten leiden tot een betere handhaving van de WML en daarmee een hogere efficiëntie van de Inspectie SZW. Met dezelfde capaciteit kunnen sommige inspecties daardoor sneller worden afgerond. Dit wetsvoorstel komt ook ten goede aan de efficiëntie van private handhavers, onder meer door de informatie-uitwisseling tussen private en publieke partijen. Gegeven de beperkte capaciteit van de Inspectie zorgt het wetsvoorstel er naar verwachting voor dat de efficiëntie van de handhaving van de WML wordt verbeterd.

VV Uit de schriftelijke stukken blijkt dat van de 7,5 miljoen werknemers er ongeveer 440.000 mensen het minimumloon verdienen; 330.000 mensen verdienen iets meer, maar minder dan 105% van het minimumloon. Ruwweg gaat het om 10% van alle werknemers. Volgens de rapporten van de Inspectie SZW hebben in 2013 582 werknemers minder dan het minimumloon ontvangen. Op grond van deze cijfers lijkt het probleem niet erg groot te zijn. De leden van de **CDA**-fractie vragen of de regering nog eens aan kan geven waarom het wetsvoorstel desondanks nodig is.

MvA Uit de schriftelijke stukken blijkt dat van de 7,5 miljoen werknemers er ongeveer 440.000 mensen het minimumloon verdienen; 330.000 mensen verdienen iets meer, maar minder dan 105% van het minimumloon. Ruwweg gaat het om 10% van alle werknemers. Volgens de rapporten van de Inspectie SZW hebben in 2013 582 werknemers minder dan het minimumloon ontvangen. Op grond van deze cijfers lijkt het probleem niet erg groot te zijn. De leden van de **CDA**-fractie vragen of de regering nog eens aan kan geven waarom het wetsvoorstel desondanks nodig is.

De regering is van mening dat iedereen die in Nederland werkt het loon dient te krijgen waar hij of zij recht op heeft. Dit kan het wettelijk minimumloon of het cao-loon zijn of een loon dat bij individuele arbeidsovereenkomst is overeengekomen. In dit wetsvoorstel zijn verschillende maatregelen opgenomen om dit te bevorderen. De leden van de **CDA**-fractie verwijzen naar de cijfers met betrekking tot ontduiking van het minimumloon. Dat er op dat terrein een probleem is, is voor de regering evident. Het gaat niet alleen om het aantal opgelegde boetes in verband met de niet-naleving van de Wet minimumloon en minimumvakantiebijslag (WML), maar ook om te garanderen dat de werknemer kan beschikken over het minimumloon en inzicht heeft in de opbouw van het loon en om een verbetering van de

---

handhaafbaarheid van de WML. Door de aanpassingen van de WML in voorliggend wetsvoorstel wint de handhaving van de WML door de Inspectie SZW aan effectiviteit. Daarnaast gaat dit wetsvoorstel niet alleen om het wettelijk minimumloon. Het is ook bedoeld om de naleving van cao's te bevorderen. Een groot deel van de werknemers die in Nederland werken valt onder een cao. Ook de naleving van cao-afspraken gaat niet altijd goed.

Uit een onderzoek in zeven sectoren blijkt dat sociale partners na het afsluiten van cao's nauwelijks controleren of de cao-voorwaarden worden nageleefd.³³ Uit het jaaroverzicht 2012 van de Stichting Naleving voor de CAO Uitzendkrachten (SNCU) blijkt dat er in de uitzendsector ongeveer 1.000 meldingen per jaar binnenkomen over vermoedelijke cao-overtreding. Tussen 2009 en 2012 is er door de SNCU voor bijna 23 miljoen euro aan looncomponenten vastgesteld, die ten onrechte niet aan uitzendkrachten zijn betaald. In dezelfde periode is voor meer dan 13 miljoen euro aan schadevergoedingen opgelegd aan uitzendbureaus die medewerking aan het onderzoek of aan het nabetalen van uitzendkrachten hebben geweigerd.³⁴ Uit het voorgaande blijkt dat ook in sectoren waar werk wordt gemaakt van handhaving, veel mis is. Ook uit een onderzoek dat in opdracht van de Algemene Bond Uitzendondernemingen (ABU) is gedaan, blijkt dat betaling onder het wettelijk minimumloon of het cao-loon voorkomt.³⁵ Hetzelfde blijkt uit het rapport van de Commissie-Koopmans.³⁶ Voor de noodzaak van dit wetsvoorstel verwijst de regering verder naar de memorie van toelichting en de nota naar aanleiding van het verslag.³⁷

Ook de leden van de **SP**-fractie constateren dat arbeidsvoorwaarden onder druk zijn komen te staan door oneerlijke concurrentie op arbeidsvoorwaarden, door middel van onder andere schijnconstructies. Ook stellen zij vast dat er vele vormen van schijnconstructies worden gebruikt om wettelijke en bovenwettelijke arbeidsvoorwaarden te omzeilen. De veelvuldige inzet van (schijn)zelfstandigen is daar een belangrijk voorbeeld van. De leden van deze fractie constateren tevens dat er veel aspecten in de kostprijs van arbeid zitten die in deze concurrentie een rol spelen.

VV

Een jaar geleden, op 1 april 2014, verzocht de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid de Eerste Kamer wetsvoorstel 33623,³⁸ om misbruik tegen te gaan van Overeenkomsten van opdracht (ovo), aan te houden om er later, bij gelegenheid van voorliggend wetsvoorstel – Wet aanpak schijnconstructies – op terug te komen. Hoe verhoudt voorliggend wetsvoorstel zich tot schijnzelfstandigheid en misbruik van ovo's in het bijzonder?

---

33. A-Advies, *Onderzoek handhaving van de naleving van cao-afspraken*, 2013.

34. SNCU, *Jaaroverzicht 2012*.

35. SNCU, *Grenzen stellen, Research voor Beleid, december 2010*, p. 21 en 25. Te raadplegen via: <http://www.sncu.nl/fileupload/downloads/Onderzoeksrapport-grenzen-stellen.pdf>.

36. *Kamerstukken II 2011/12*, 32680, nr. 4.

37. *Kamerstukken II 2014/15*, 34108, nr. 3, p. 2-4 en *Kamerstukken II 2014/15*, 34108, nr. 6, p. 3 en 4.

38. Wijziging van de Wet minimumloon en minimumvakantiebijslag in verband met het van toepassing verklaren van die wet op nader bepaalde overeenkomsten van opdracht.

MvA Ook de leden van de **SP**-fractie constateren dat arbeidsvoorwaarden onder druk zijn komen te staan door oneerlijke concurrentie op arbeidsvoorwaarden, door middel van onder andere schijnconstructies. Ook stellen zij vast dat er vele vormen van schijnconstructies worden gebruikt om wettelijke en bovenwettelijke arbeidsvoorwaarden te omzeilen. De veelvuldige inzet van (schijn)zelfstandigen is daar een belangrijk voorbeeld van. De leden van deze fractie constateren tevens dat er veel aspecten in de kostprijs van arbeid zitten die in deze concurrentie een rol spelen. Een jaar geleden, op 1 april 2014, verzocht de Minister van SZW de Eerste Kamer wetsvoorstel 33623,³⁹ om misbruik tegen te gaan van Overeenkomsten van opdracht (ovo), aan te houden om er later, bij gelegenheid van voorliggend wetsvoorstel – Wet aanpak schijnconstructies – op terug te komen. Hoe verhoudt voorliggend wetsvoorstel zich tot schijnzelfstandigheid en misbruik van ovo's in het bijzonder? De wetsvoorstellen aanpak schijnconstructies en 'Wml-ovo' liggen in feite in elkaars verlengde. Het eerstgenoemde wetsvoorstel is gericht op (o.a.) het garanderen dat de werknemer kan beschikken over het wettelijk minimumloon en inzicht heeft in de opbouw van het loon en het beter handhaafbaar en toepasbaar maken van de WML door een aantal verduidelijkingen aan te brengen en de voldoening van het volledige wettelijk minimumloon zeker te stellen. Het tweede wetsvoorstel brengt een groep werkenden die nu buiten de werkingssfeer van de WML vallen onder die werkingssfeer. Het gaat om een groep afhankelijke en mede daardoor kwetsbare werknemers van wie de arbeidsverhouding gelijkgesteld kan worden met een arbeidsovereenkomst als omschreven in artikel 7:610 BW. Bij de voorgaande vraag van de leden van de fractie van het **CDA** over de discussie rondom schijnzelfstandigen en overeenkomst van opdracht is hierop reeds verder ingegaan. Samenvattend kan gesteld worden dat het Wetsvoorstel aanpak schijnconstructies schijnconstructies aanpakt door de WML aan te scherpen en beter handhaafbaar te maken en dat het wetsvoorstel WML-ovo schijnconstructies aanpakt door de werkingssfeer van de WML uit te breiden.

- VV** [De leden van de fractie van de **SP**, *JvD*] Is de regering ten behoeve van het overzicht van de senaat op onderliggende problematiek bereid om schematisch weer te geven:
- op welke factoren behorend tot arbeidskosten en gerelateerd aan arbeidsvoorwaarden wordt geconcurrereerd;
  - op welke factoren en aspecten hiervan de regering meent dat concurrentie eigenlijk, dan wel oneigenlijk is;
  - welke constructies de regering kent die door opdrachtgevers en werkgevers (inclusief (onder)aannemers) worden gebruikt om op deze factoren te concurreren;
  - welke constructies daarvan onder de noemer schijnconstructies vallen;
  - voor welke (schijn)constructies voorliggend wetsvoorstel (deels) een oplossing biedt;
  - en op welke wijze onderhavig wetsvoorstel deze oplossing(en) biedt.

---

39. Wijziging van de Wet minimumloon en minimumvakantiebijslag in verband met het van toepassing verklaren van die wet op nader bepaalde overeenkomsten van opdracht.

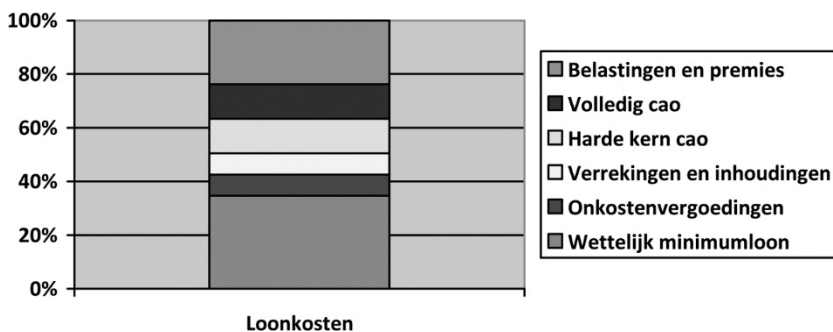
De leden van de SP-fractie vragen of de regering ten behoeve van het overzicht van de senaat op onderliggende problematiek bereid is het volgende schematisch weer te geven:

- op welke factoren behorend tot arbeidskosten en gerelateerd aan arbeidsvoorwaarden wordt geconcurrereerd;
- op welke factoren en aspecten hiervan de regering meent dat concurrentie eigenlijk, dan wel oneigenlijk is;
- welke constructies de regering kent die door opdrachtgevers en werkgevers (inclusief (onder)aannemers) worden gebruikt om op deze factoren te concurreren;
- welke constructies daarvan onder de noemer schijnconstructies vallen;
- voor welke (schijn)constructies voorliggend wetsvoorstel (deels) een oplossing biedt;
- en op welke wijze onderhavig wetsvoorstel deze oplossing(en) biedt.

In onderstaand figuur is aangegeven waaruit de loonkosten van een werknemer bestaan.

Loonkosten werknemer

Verrekeningen

Op verschillende onderdelen van bovenstaande figuur kan door werkgevers worden geconcurrereerd. Op het wettelijk minimumloon is dat mogelijk door onduidelijke onkostenvergoedingen te verstrekken, onredelijke bedragen in te houden of te verrekenen of door contant minder uit te betalen dan op de loonstrook staat. Deze constructies worden met dit wetsvoorstel aangepakt. Ook kan er oneigenlijke concurrentie op arbeidsvoorwaarden plaatsvinden door de cao te ontduiken. Ook daar richt dit wetsvoorstel zich op. Bijvoorbeeld door de invoering van de ketenaansprakelijkheid en de informatie-uitwisseling tussen de Inspectie SZW en sociale partners. In de praktijk zien we overigens ook dat werkgevers een oneigenlijk kostenvoordeel behalen bij het regelen van de ziektekostenverzekering door de collectiviteitskorting in eigen zak te steken.

Het wetsvoorstel richt zich primair op handhaving van het geldende loon voor werknemers met een arbeidsovereenkomst. Naast werknemers zijn er ook andere groepen op de arbeidsmarkt actief. Mensen die werken met een ovo, zzp'ers of

---

buitenlandse gedetacheerde werknemers. Zoals eerder genoemd, zijn er andere trajecten of wetsvoorstellen die zich richten op de handhaving van arbeidsvoorwaarden van deze laatste groep. Tot slot, in Europees verband wordt gesproken over het indammen van de mogelijkheden om kostenvoordelen te behalen via de inzet van gedetacheerde werknemers. Voor deze groep geldt niet de hele cao en kunnen in het buitenland belasting en premies worden betaald. Onder meer via de implementatie van de Handhavingsrichtlijn, de mogelijke aanpassing van de Detacheringsrichtlijn, en via informatie-uitwisseling tussen inspectiediensten wordt ingezet op het verkleinen van de mogelijkheid om via Europese regelgeving een oneigenlijk concurrentievoordeel te behalen.

MvT 1.2 *Achtergrond van het wetsvoorstel*

In de afgelopen jaren zijn de arbeidsvoorwaarden steeds meer onder druk komen te staan. Als gevolg van de toename van arbeidskrachten uit andere landen van de EU, de EER en Zwitserland en krappere marges als gevolg van toegenomen concurrentie, ervaren werkgevers druk om op arbeidskosten te besparen. Dit is deels versterkt door de economische crisis. Sommige werkgevers bedienen zich daarbij van schijnconstructies. Dit zijn constructies, al dan niet grensoverschrijdend, waarmee deze werkgevers de randen van de wet opzoeken of er ook overheen gaan. De feitelijke situatie wijkt bij schijnconstructies af van de (papieren) situatie zoals die wordt voorgespiegeld met als doel het oneigenlijk concurreren op arbeidsvoorwaarden. In de kern wordt met dit wetsvoorstel op verschillende wijzen ingezet op het versterken van de handhaving van het arbeidsrecht.

Met het voorliggende wetsvoorstel wordt de uitoefening van het recht van de werknemer om het door de werkgever verschuldigde loon ook daadwerkelijk te ontvangen, op verschillende wijzen, bevorderd. Een ieder die in Nederland arbeid verricht op basis van een arbeidsovereenkomst heeft recht op ten minste het wettelijk minimumloon, zoals is bepaald in de Wml, of een hoger loon indien dat bij individuele arbeidsovereenkomst is bedongen of indien een door werkgevers(organisaties) en werknemersorganisaties afgesloten cao van toepassing is met loonafspraken boven het niveau van het wettelijk minimumloon. In de praktijk worden sommige werknemers echter onderbetaald. Zowel de overheid (via inspectiediensten) als werkgevers- en werknemersorganisaties ontvangen steeds meer signalen over werkgevers die via verschillende constructies proberen onder de regels over de geldende arbeidsvoorwaarden zoals bepaald in wet- en regelgeving, de van toepassing zijnde cao of individuele arbeidsovereenkomst uit te komen.

Uit cijfers van de Inspectie SZW blijkt dat er in 2013 meer betalingen onder het wettelijk minimumloon zijn geconstateerd dan in 2012. Waar in 2012 bij 368 werknemers betaling onder het wettelijk minimumloon werd vastgesteld, was dit in 2013 bij 582 werknemers.⁴⁰ Daarnaast zijn er signalen van ontduiking van cao-voorwaarden, zowel van de Inspectie SZW als van vakbonden. Sommige van deze

---

40. Inspectie SZW, *Jaarverslag 2013*.

---

situaties zijn voor Kamerleden aanleiding geweest om vragen te stellen.⁴¹ Die signalen duiden op een toename van de ontduiking van cao's. In sectoren waar de private cao-handhaving geregeld is, zoals de uitzendsector, worden veel misstanden geconstateerd. In een aantal van deze sectoren, zoals in de bouw en de uitzendsector, wordt arbeid door werknemers met name verricht in ketens. Daarnaast bleek uit een onderzoek in zeven sectoren dat sociale partners na het afsluiten van cao's nauwelijks controleren of de cao-voorwaarden worden nageleefd.⁴²

Met diverse maatregelen wordt de cao-naleving en -handhaving bevorderd. Uit het jaaroverzicht 2012 van de Stichting Naleving voor de CAO Uitzendkrachten (SNCU) blijkt dat er in de uitzendsector ongeveer 1.000 meldingen per jaar binnenkomen over vermoedelijke cao-overtreding. Tussen 2009 en 2012 is er door de SNCU voor bijna 23 miljoen euro aan looncomponenten vastgesteld, die ten onrechte niet aan uitzendkrachten zijn betaald. In dezelfde periode is voor meer dan 13 miljoen euro aan te betalen schadevergoedingen opgelegd richting uitzendbureaus die medewerking aan het onderzoek of aan het nabetalen aan uitzendkrachten hebben geweigerd.⁴³ Ook uit een onderzoek dat in opdracht van de Algemene Bond Uitzendondernemingen (ABU) is gedaan blijkt dat betaling onder het wettelijk minimumloon of het cao-loon voorkomt.⁴⁴ Hetzelfde bleek uit het rapport van de Commissie-Koopmans.⁴⁵ Een recent voorbeeld betreft het arrest van 21 oktober 2014,⁴⁶ waarin het Gerechtshof 's-Hertogenbosch een vonnis wees waarin een bedrijf werd veroordeeld voor ontduiking van de cao middels een contracting-constructie. De benadeling van de werknemers, voornamelijk Poolse champignonplukkers, bedroeg in dit geval bijna € 350.000.

Ook in Europa staat de aanpak van onderbetaling hoog op de agenda. Daarom is dit jaar de Handhavingsrichtlijn⁴⁷ tot stand gekomen met onder andere maatregelen om onderbetaling van vanuit het buitenland gedetacheerde werknemers aan te pakken. Ter voorbereiding op de Handhavingsrichtlijn heeft de Europese Commissie een impactanalyse⁴⁸ laten verrichten, waaruit blijkt dat circa twee miljoen werknemers grensoverschrijdende arbeid verrichten, waarvan ongeveer 25% in de bouw. De Commissie zag op grond van deze impactanalyse voldoende aanleiding om maatregelen te nemen om de handhaving van de rechten van grensoverschrijdend gedetacheerde werknemers te verbeteren, onder andere door onderbetaling hard

---

41. *Aanhangsel Handelingen II* 2013/14, nr. 623 (Kamervragen over uitbuiting van werknemers die werken aan de A2-tunnel in Maastricht), *Aanhangsel Handelingen II* 2013/14, nr. 1106 (Kamervragen over arbeidsvoorwaarden en -omstandigheden van buitenlandse werknemers die aan de A4 werken), *Aanhangsel Handelingen II* 2014/15, nr. 134 (over het bericht dat uitzendkrachten in de pluimveesector structureel worden onderbetaald) en *Aanhangsel Handelingen II* 2014/15, nr. 723 (over het bericht dat op bouwplaatsen van de NAM en Shell mogelijk sprake is van het ontduiken van de cao in de steigerbouwsector).

42. A-Advies, *Onderzoek handhaving van de naleving van cao-afspraken*, 2013.

43. SNCU, *Jaaroverzicht 2012*.

44. SNCU, *Grenzen stellen, Research voor Beleid*, december 2010, p. 21 en 25. Te raadplegen via: <http://www.sncu.nl/fileupload/downloads/Onderzoeksrapport-grenzen-stellen.pdf>.

45. *Kamerstukken II* 2011/12, 32680, nr. 4.

46. Arrest van het Gerechtshof 's-Hertogenbosch van 21 oktober 2014, zaaknummer HD 200.139.216/01.

47. Richtlijn 2014/67/EU van het Europees Parlement en de Raad van 15 mei 2014 inzake de handhaving van Richtlijn 96/71/EG betreffende de terbeschikkingstelling van werknemers met het oog op het verrichten van diensten, *PbEU* 2014, L 159/11.

48. IMPACT ASSESSMENT, *Revision of the legislative framework on the posting of workers in the context of provision of services*, 21 maart 2012.

---

aan te pakken. Een belangrijk instrument daarvoor is de invoering van de keten-aansprakelijkheid voor loon, zoals bepaald in artikel 12 van genoemde richtlijn.

De aanpak van schijnconstructies en de mogelijkheden die de nieuwe richtlijn biedt is mede van belang vanwege de kwetsbare positie van arbeidsmigranten. Het vrij verkeer van werknemers is één van de belangrijke pijlers van de EU. Arbeidsmigranten uit andere EU-lidstaten, de EER en Zwitserland leveren over het algemeen een positieve bijdrage aan de Nederlandse economie en samenleving. Deze groep werknemers is echter wel extra kwetsbaar voor het toepassen van schijnconstructies die kunnen leiden tot onderbetaling. Arbeidsmigranten zijn vanwege het lage salarisoniveau in het land van herkomst eerder bereid om voor een lager loon te werken dan het wettelijk minimumloon of het geldende cao-loon. Ze verdienen dan immers alsnog meer dan in het land van herkomst. Ook verkeren ze vaak niet in de positie om voor hun rechten op te (kunnen) komen. Arbeidsmigranten zitten daarmee in een kwetsbare en vaak afhankelijke positie. Bij grensoverschrijdende detachering is in de regel sprake van werknemers die arbeid verrichten in een keten. De positie van arbeidsmigranten wordt nog slechter als zij in een keten worden ingezet om de arbeidskosten zo laag mogelijk te houden. Het is zeer onwenselijk dat arbeidsplaatsen worden ingevuld met werknemers die worden onderbetaald of zelfs helemaal geen loon ontvangen. Daarom is het van belang om maatregelen te treffen die bijdragen aan het principe van ‘gelijk loon voor gelijk werk op dezelfde plaats’. Vanwege de zwakke positie van arbeidsmigranten wordt om onderbetaling te voorkomen, de rechtspositie van werknemers versterkt.

De Tweede Kamerleden Kerstens (PvdA) en Azmani (VVD) hebben in december 2012 de regering via een motie opgeroepen om voor 1 mei 2013 met een integrale aanpak te komen waarin in ieder geval wordt ingezet op handhaving van geldende arbeidsvoorwaarden, het terugdringen van schijnzelfstandigheid, het aanpakken van malafide bemiddelings- en uitzendbureaus en de verdringing van arbeid.⁴⁹ De regering heeft hieraan gehoor gegeven door op 11 april 2013 het actieplan ‘bestrijden van schijnconstructies’ naar de Tweede Kamer te sturen.⁵⁰ Dit actieplan maakt onderdeel uit van het op 11 april 2013 gesloten sociaal akkoord tussen het kabinet en werkgevers- en werknemersorganisaties. In het actieplan zijn maatregelen aangekondigd om schijnzelfstandigheid te bestrijden, betalingen onder het wettelijk minimumloon tegen te gaan, cao-ontduiking aan te pakken, misbruik met de premieafdracht tegen te gaan, gefingeerde dienstverbanden en frauduleuze migratieconstructies te bestrijden en om de informatie-uitwisseling te verbeteren.

Voordat het actieplan werd gepresenteerd waren al andere maatregelen in gang gezet om frauduleuze praktijken aan te pakken. Voor de uitzendbranche is het programma Aanpak Malafide Uitzendbureaus (AMU) opgezet.⁵¹ Op 1 januari 2013 is de ‘Wet aanscherping handhaving en sanctiebeleid SZW-wetgeving’ in werking getreden waardoor overtreders van de regels strenger worden bestraft. Deze aanpak past goed bij de ambitie die de regering meer in den brede heeft als het gaat om het voorkómen en bestrijden van fraude. Het afgelopen jaar is een Rijksbreed ac-

---

49. Kamerstukken II 2012/13, 33400 XV, nr. 40.

50. Bijlage bij Kamerstukken II 2012/13, 17050, nr. 428.

51. Kamerstukken II 2011/12, 32680, nr. 28.

---

tieprogramma opgesteld dat een fors pakket aan maatregelen bevat ter versterking van de aanpak van fraude met (semi-)publieke middelen. De Kamer is hierover geïnformeerd per brief van de Minister van Veiligheid en Justitie van 20 december 2013.⁵² In de brief aan de Tweede Kamer van 12 mei 2014 is onder meer toegezegd dat de mogelijkheid van een bestuursrechtelijk bestuursverbod wordt bekeken, in aanvulling op het strafrechtelijk en het civielrechtelijk bestuursverbod.⁵³ Een dergelijk verbod zou het mogelijk maken dat handhavingsorganisaties ook zelf bestuursverboden kunnen opleggen aan natuurlijke personen zodat de toegang van malafide bestuurders tot de markt wordt beperkt.

Sinds april 2013 is gewerkt aan de maatregelen uit het actieplan ‘bestrijden van schijnconstructies’. Zoals in het actieplan is aangekondigd wordt voor de aanpak van schijnconstructies extra capaciteit ingezet, oplopend tot 35 fte. In 2013 is bij de Inspectie SZW een speciaal team gestart voor de aanpak van schijnconstructies en voor ondersteuning van sociale partners bij de cao-handhaving.⁵⁴ Daarnaast zijn met Polen, Roemenië en Bulgarije bilaterale afspraken gemaakt om de samenwerking te versterken. Ook wordt ingezet op voorlichting van werknemers, arbeidsmigranten en ondernemers.

De regering zet meer in op handhaving, voorlichting en internationale afspraken, zodat een deel van de problemen kan worden aangepakt. Dit geldt echter niet voor alle problemen. Sommige problemen vereisen een wetswijziging, zodat werknemers beter beschermd kunnen worden, oneerlijke concurrentie op arbeidsvoorwaarden kan worden aangepakt, een gelijk speelveld voor werkgevers wordt gecreëerd en de Inspectie SZW en handhavingsinstanties van cao-partijen meer handvatten hebben om te kunnen handhaven. Daarom is het voorliggende wetsvoorstel opgesteld. Bij de uitwerking van maatregelen uit het actieplan in het wetsvoorstel is intensief samengewerkt tussen de Ministeries van SZW, V&J, Financiën, EZ en I&M, uitvoerders en inspectiediensten en andere handhavingsinstanties. Ook is er vanaf het begin met sociale partners overleg gevoerd over de in dit wetsvoorstel opgenomen maatregelen.

Het wetsvoorstel bestaat uit de volgende onderdelen:

- Het wijzigen van de WML en het BW, namelijk:
  - Het verduidelijken van de eisen die aan de loonstrook worden gesteld, waaronder het verplichten van werkgevers tot het specificeren van onkostenvergoedingen;
  - Het beter verankeren in de wetgeving van het recht op het wettelijk minimumloon en de uitbetaling daarvan;
  - Het verplichten van werkgevers om het wettelijk minimumloon giraal uit te betalen;
  - Het in principe niet meer toestaan van verrekeningen met en inhoudingen op het minimumloon;
- Het mogelijk maken van openbaarmaking van inspectiegegevens;

---

52. *Kamerstukken II 2013/14, 17050, nr. 450.*

53. *Kamerstukken II 2013/14, 17050, nr. 473.*

54. *Kamerstukken II 2013/14, 17050, nr. 447 (voortgangsrapportage aanpak schijnconstructies).*

-
- De invoering van een ketenaansprakelijkheid voor het aan de werknemer verschuldigde loon;
  - Het verbeteren van de cao-naleving en -handhaving. Dit gebeurt door de algemeen verbindend verklaring (avv) van een cao eenmalig voor dezelfde duur maar maximaal een jaar te verlengen indien cao-partijen daar gezamenlijk om verzoeken en door reeds aanwezige inspectiegegevens door de Inspectie SZW te laten gebruiken voor een onderzoek zoals genoemd in artikel 10 van de Wet op het algemeen verbindend en het onverbindend verklaren van bepalingen van collectieve arbeidsovereenkomsten (Wet avv);
  - Het verbeteren van de publiekprivate informatie-uitwisseling door vermoedens van de Inspectie SZW van niet-naleving van cao's door te geven aan (handhavinginstanties van) cao-partijen;
  - Het verbeteren van de handhaafbaarheid van de Wav door expliciet in de wet op te nemen dat de werkgever moet meewerken aan de vaststelling van de identiteit van de werknemer.

Het wetsvoorstel aanpak schijnconstructies moet worden gezien binnen het bredere kader van de aanpak van schijnconstructies en de aanpak van handhavingproblemen in het arbeidsrecht. Behalve de onderdelen van het onderhavige wetsvoorstel zet de regering in op het aanpakken van schijnzelfstandigheid. Van schijnzelfstandigheid is sprake wanneer mensen formeel werkzaam zijn als zelfstandige, terwijl op grond van feiten en omstandigheden sprake is van een arbeidsovereenkomst. Met een dergelijke constructie kunnen loonheffing, premies werknemersverzekeringen en arbeidsrechtelijke bescherming worden ontweken en kunnen onterecht fiscale (ondernemers)faciliteiten worden geclaimd. Ook kan hiermee de Wav voor bepaalde groepen worden omzeild. Actief bestrijden van schijnzelfstandigheid is dus van belang, niet alleen vanwege de nadelige gevolgen voor de overheidsfinanciën maar vooral om oneigenlijke concurrentie en verdringing op de arbeidsmarkt te voorkomen.

De Staatssecretaris van Financiën heeft op 22 september 2014 het wetsvoorstel 'invoering Beschikking geen loonheffingen' naar de Tweede Kamer gestuurd.⁵⁵ Deze beschikking (BGL) vervangt de zogenoemde Verklaring arbeidsrelatie (VAR). De VAR geeft duidelijkheid aan opdrachtgevers en zelfstandigen over de vraag of opdrachtgevers loonheffingen en premies werknemersverzekeringen moeten inhouden en betalen over de inkomsten van de opdrachtnemer. Door de invoering van de BGL worden zowel opdrachtgevers als opdrachtnemers verantwoordelijk voor de vraag of feitelijk sprake is van een arbeidsovereenkomst. Door de BGL worden de mogelijkheden voor effectief handhaven en preventie aanmerkelijk vergroot. Ook wordt door een wetsvoorstel van de Minister van Veiligheid en Justitie de toegang tot de rechter gedigitaliseerd en vereenvoudigd zodat, ook door schijnzelfstandigen, makkelijker een beroep kan worden gedaan op het rechtsvermoeden dat er sprake is van een arbeidsovereenkomst.⁵⁶ Verder zet de regering in op voorlichting. Het digitale Ondernemersplein van het Ministerie van EZ dat met ingang

55. *Kamerstukken II 2014/15, 34036, nr. 2.*

56. *Kamerstukken II 2014/15, 34059, nr. 2 (Wijziging van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering en de Algemene wet bestuursrecht in verband met vereenvoudiging en digitalisering van het procesrecht).*

---

van 20 januari 2014 operationeel is, wordt het loket waar ondernemers en zzp'ers terecht kunnen voor informatie over ondernemerschap.

Om deze problematiek breder te bezien heeft de regering in april 2014 een Interdepartementaal Beleidsonderzoek (IBO) aangekondigd. Alle aspecten die samenhangen met zzp'ers worden in dit IBO in hun onderlinge samenhang bezien. Ook wordt gekeken naar het al dan niet gelijke speelveld tussen zzp'ers en werknemers, mede in relatie tot de problematiek van schijnzelfstandigheid.

De leden van de **VVD**-fractie vragen wat de aard en omvang van het op te lossen probleem is? Kan de regering dit aangeven? Deze leden hebben de indruk dat er vooral sprake is van casuïstiek. De genoemde leden vinden het van belang dit te weten om zo duidelijk te krijgen waarom dit wetsvoorstel nodig is, maar ook om later te kunnen evalueren of de wet effectief is.

Verslag

De leden van de **VVD**-fractie vragen zich af wat de aard en omvang van het op te lossen probleem is. De leden van de **VVD** hebben de indruk dat er vooral sprake is van casuïstiek. Zij vinden het van belang dit te weten om zo duidelijk te krijgen waarom dit wetsvoorstel nodig is, maar ook om later te kunnen evalueren of de wet effectief is.

NV

Omdat schijnconstructies, naar hun aard, bewust uit het zicht worden gehouden, is niet te meten hoe vaak dergelijke constructies worden gebruikt. Wel is duidelijk dat er misstanden zijn. Zoals in de memorie van toelichting is aangegeven blijkt uit cijfers van de Inspectie SZW dat het aantal constateringen van betalingen onder het wettelijk minimumloon is toegenomen de afgelopen jaren.⁵⁷ Verder blijkt, zoals in de memorie van toelichting is aangegeven, dat betalingen onder het cao-loon regelmatig voorkomen.⁵⁸ Daarbij komt dat dergelijke zaken vaak het nieuws halen, de memorie van toelichting verwijst hier ook naar.⁵⁹ Daarbij moet bedacht worden dat dergelijke zaken vaak extra aandacht krijgen vanwege de omvang van de onderbetaling of het aantal werknemers dat is onderbetaald, maar dat de signalen die door de media opgepakt worden maar een beperkt deel vormen van het totaal aantal gevallen waarin schijnconstructies en onderbetaling zich voordoen. Wat deze zaken aantonen is dat er regelmatig misstanden zijn. Behalve de in de toelichting genoemde zaken kan verder gedacht worden aan de tien Hongaarse chauffeurs van wie de rechter onlangs oordeelde dat ze jarenlang ten onrechte niet volgens de Nederlandse arbeidsvoorwaarden zijn betaald.⁶⁰

De leden van deze fractie [van de **VVD**, *JvD*] krijgen de indruk dat de problemen vooral veroorzaakt worden door een beperkt aantal dezelfde natuurlijke personen dat steeds weer een malafide bv⁶¹ of Ltd⁶² opricht. Ligt het niet voor de hand deze

Verslag

---

57. Kamerstukken II 2014/15, 34108, nr. 3, p. 2.

58. Kamerstukken II 2014/15, 34108, nr. 3, p. 2 en 3.

59. Kamerstukken II 2014/15, 34108, nr. 3, p. 3 en 19.

60. Rb. Oost-Brabant 8 januari 2015, ECLI:NL:RBOBR:2015:18.

61. Bv: besloten vennootschap.

62. Ltd: limited.

---

mensen zelf (dus de natuurlijke persoon) aan te pakken, zo vragen deze leden. Zo ja, welke maatregelen heeft het regering hiertoe in petto, zo willen zij weten.

Bij de genoemde leden [van de fractie van **D66**, *JvD*] bestaat de indruk, dat er bij veel schijnconstructies meerdere rechtspersonen betrokken zijn, waar uiteindelijk slechts één of een beperkt aantal natuurlijke personen achter schuilgaat. Deze leden vragen in hoeverre dit wetsvoorstel bijdraagt aan het aanpakken van die natuurlijke personen.

NV De leden van de **VVD**-fractie krijgen de indruk dat de problemen vooral veroorzaakt worden door een beperkt aantal dezelfde natuurlijke personen dat steeds weer een malafide BV⁶³ of Ltd⁶⁴ opricht. Ligt het niet voor de hand deze mensen zelf (dus de natuurlijke persoon) aan te pakken, zo vragen de leden van de **VVD**[-fractie, *JvD*] zich af. Zo ja, welke maatregelen heeft het kabinet hiertoe in petto? Ook bij de leden van de **D66**-fractie bestaat de indruk, dat er bij veel schijnconstructies meerdere rechtspersonen betrokken zijn, waar uiteindelijk slechts één of een beperkt aantal natuurlijke personen achter schuilgaat. Deze leden vragen in hoeverre dit wetsvoorstel bijdraagt aan het aanpakken van die natuurlijke personen. De vraag van de leden van de **D66**-fractie zijn in paragraaf 2.3.4. [zie paragraaf 2.3 Uitbreiding civielrechtelijke ketenaansprakelijkheid voor loon, onderdeel *Loonvordering en aansprakelijkstelling: hoe gaat het in zijn werk?*, *JvD*] gesteld, maar worden gezien de samenhang met de vragen van de leden van de **VVD**-fractie hier beantwoord.

Hierover merkt de regering op dat de aanpak van natuurlijke personen, die steeds weer malafide praktijken ontwikkelen, een belangrijk element is van het bestrijden van fraude en schijnconstructies. De aanpak van natuurlijke personen staat echter niet centraal in dit wetsvoorstel. Hiervoor zijn er andere maatregelen. Zo kan de Kamer van Koophandel (KvK) op basis van artikel 4 van het Handelsregisterbesluit 2008 bij inschrijving, bijvoorbeeld wanneer een adres van een huis van bewaring wordt opgegeven, nader onderzoek doen en om bewijsstukken vragen. Artikel 5 van het Handelsregisterbesluit 2008 bevat een aantal gronden op basis waarvan KvK een inschrijving kan weigeren. Er wordt verder door de Minister van Economische Zaken en de Minister van Veiligheid en Justitie gewerkt aan een wijziging van de Handelsregisterwet 2007 en het BW. De internetconsultatie van dit wetsvoorstel sluit op 5 maart 2015. Dit wetsvoorstel bevat een aantal maatregelen ter versterking van de rol die KvK speelt bij de bestrijding van malafide praktijken in het handelsverkeer. Het voorstel betreft onder meer de registratie en de tenuitvoerlegging van beroepsverboden en bestuursverboden. Zo is voor het civielrechtelijk bestuursverbod, dat gericht is op de bestrijding van faillissementsfraude, een wijziging van wetgeving in voorbereiding (Kamerstukken II 2013/14, 34 011). De mogelijkheid van dit civielrechtelijk bestuursverbod komt naast het bestaande, zogenoemde strafrechtelijke beroepsverbod, bedoeld in artikel 349, tweede lid, van het Wetboek van Strafrecht. Beide maatregelen strekken tot het ontnemen van de mogelijkheid aan een natuurlijk persoon om als bestuurder of feitelijk leidinggevende door middel van een rechtspersoon zijn persoonlijke aansprakelijkheid in te perken.

---

63. Bv: besloten vennootschap.

64. Ltd: limited.